

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. XXXVI. Fraus, Fraudator.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Limita: Nisi Lege seu Consuetudine aliud fuerit receptum. *Mev. P. 2. Decif. 373.*

VII.

Quotiescunque agitur de onere personæ imposito, toties forenses non tenentur, quia in personas eorum nulla competit jurisdictio, vid. *l. extra territorium. fin. ff. de Jurisdic. Exemplum in Capitationibus, im Kopff-Gelde, de quibus tot. tit. C. de Capit. Civ. Censibus exim.*

IX.

Quoties quis deprehenditur in loco Contractus non mox inde recessurus, toties in illo conveniri potest. *cap. 1. §. contrahentes de foro compet. in 6to.*

Ratio: quia sic contrahendo in isto loco videtur se accommodare ejus loci legibus & ibidem solutionem fieri voluisse. *l. 1. 2. & 3. ff. de Reb. aut. Jud. possid.*

Exemplum: ita ergo, qui transvehendo urbem obiter quid emerat, vel vendiderat, termino ad solvendum dato, non poterit ibi conveniri. *Zanger. de Except. P. 2. C. 1. n. 127.*

Declaro: nisi convenerit, ut alibi fiat solutio, sic enim in illo loco convento agendum. *l. contraxisse 21. ff. de O. & A. Plura vid. apud Brunem. ad l. 19. ff. de judic. n. 16.*

IX.

Ubi quis deliquit, ibi forum sortitur. *l. un. C. ubi de Crimin.*

Ratio: quia delinquendo sese subjecisse videtur legibus loci, & ibi statuendum exemplum, ubi commissum est delictum.

Limita: ut etiam puniri possit in foro deprehensionis, sed secundum statuta loci, ubi delictum est commissum. *Carpz. Prax. Crim. 2. 54. num. 51.*

X.

Quoties causa ob singularem qualitatem privilegium habet forum, toties non admittit prorogationem.

Ratio: quia si ipsius eximentis interest, ne ille, quem exemit, ab alio judicetur, interest sua, ne talem jurisdictionem amittat. *Gail. lib. 1. observ. 40. n. 5.* Ita ergo vasallus non potest consentire in alterius jurisdictionem, pariter nec Clericus. *cap. 12. X. de foro compet. Nec studiosus in jurisdictionem Senatus oppidani.*

Declaro: nisi ille, cui per talem prorogationem prajudicatur, consentiat. *arg. cap. 1. & 18. X. de foro compet.*

XI.

Quoties actus est voluntariæ Jurisdictionis, & nullam causæ cognitionem desiderat, toties poterit coram quocunque judice, etiam incompetente, expediri.

Ratio: quia sic nulla lis est inter partes, ad quam coercitione opus. Hinc nec competentia judicis necessaria, sed in arbitrio relictum est privatorum, ubicunque talem actum expediri velint, modo hoc autoritatis gratia in aliquo iudicio fiat.

Exemplum: ita ergo manumissio ubicunque fieri potest, non autem arrogatio impuberis. *l. 15. §. 2. & l. 17. ff. de adopt.*

XII.

Quoties iudicis jurisdictio restricta est ad certam quantitatem, toties quidem in contentiosis intra illam quantitatem judicare nequit, in voluntariis tamen pro habili etiam in majori quantitate reputatur. *l. 74. §. 1. ff. de Judic.*

Ratio: quia priori casu res agitur inter partes dissidentes, quibus Iudicis sententia prajudicare posset, quod secus in casu posteriori, ubi liberum erit alterius jurisdictioni se subicere eamque in se prorogare. *l. 1. ff. eod. & ita poterit donationis insinuatio fieri coram iudice, cui tantum usque ad centum thaleros jus dicere permissum.*

XIII.

Fori incompetentia semper debet allegari. *Angel. in l. 5. §. 2. ff. de Juris.*

CAP. XXXV.

Frater.

Axioma I.

Quoties inter Fratres de bonis paternis lis est, non spectantur regulæ juris, quæ omnes sunt summi juris, sed benignitas & æquitas. *l. 8. de colat. bonor. ubi Cujac. in lib. 3. qq. Papin. pag. 80. lit. D. & E. ait, non esse ad vivum rescanda ea, de quibus disceptatur inter fratres. fac. l. 3. C. de inoffic. test. Welsch. consil. 321. n. 25.*

II.

Frater dives tenetur alere fratrem inopem. *Gloss. & Bart. in l. 1. C. de alend. Liber. & dotare fororem inopem. Campes. de dot. 1. 4. 23.*

III.

Frater, qui administravit rem familiarem, tenetur reddere rationes, aliàs est in dolo. *Socin. consil. 78. Dec. consil. 215. vol. 2. & agi potest contra ipsum ad bona adventitia fratris vivo patre dissipata. Bald. in l. filia 18. C. fam. erisc.*

IV.

Fraternitas iurata non tribuit jus succedendi. *Sich. in l. 1. n. 3. C. qui test. fac. poss. Boer. decis. 355. Wehn. obs. pract. verb. geschworne Brüder.*

V.

Fratres mortuo patre simul habitantes in domo paternâ intelliguntur contraxisse societatem. *Dec. consil. 21. & 68. vol. 1.*

VI.

Fratri pro administratione rei familiaris non debetur salarium. *Jafon. in l. 20. in fin. C. de Colat.*

CAP. XXXVI.

Fraus, Fraudator.

Axioma I.

Fraus, quibus ex conjecturis probetur, vide. *Dec. 4. consil. 71. per tot. quomodo à dolo distinguatur, vid. in not. ad Brisson. hac voce.*

II.

Fraus duplex est: Altera in mente, altera in re: in mente est dolus, in re damnum. *l. 7. §. sed si fraudandi 10. de pact. Pac. in Anal. §. 3. Instituitur. quibus ex causis manum. non lic. vid. l. 1. C. si adversus delict. l. 36. de Verb. obligat. l. 2. §. 1. de dol. & met. except.*

III.

Fraus non est, quæ fraudem excludit. Fraudem enim excludere dolus bonus est. *l. cum pater 77. §. Titio 31. & ibi Gothofred. & Dd. communiter de legat. 2. Cothm. lib. 3. res. 35. n. 122. vid. omnino Tiraquell. de retract. in prefat. n. 70. Et sanè cum vulpibus vulpinandum, &c. Gail. cap. 11. de Arrest. n. 34. talesque cautelas Reipubl. salutares dicit, Gail. d. loc. Adde Mynf. 3. observ. 6. Hinc Quintil. lib. 2. cap. 17. ait: Quia imperiti judicant, frequenter in hoc ipsum fallendi sunt, ne errent. Et ibid. Mendacium dicere, etiam sapienti aliquando concessum est. Calumnias calumniis repellere, & cavillationibus comprimere licet. Ripa in l. 1. §. quia autem n. 13. ff. quod legat. Unde prudentia, quæ fraudem excludit, maxime in iure laudatur. *l. 77. §. 31. de Legat. 2. & notabiliter in l. 10. §. 3. de N. G. junctâ l. quod ergo 90. in princ. de legat. 1. Tiraquell. de retract. in prefat. num. 70. l. 1. §. 3. de dolo malo. vide omnino eruditè & prolixè Hilliger. 18. Donell. Enucl. cap. 3. lit. W.**

IV.

Fraudem facere non dicitur, qui facit, quod debet. *l. quod autem 6. §. apud Labeonem 6. ff. quæ in fraud. cred. & ibi Bart.*

V.

Fraus ei non fit, qui ipse jus suum diminuit. *l. potest 71. ff. ad L. Falsid. quilibet enim juri suo renunciare potest. l. 51. C. de Episc. & Cler. l. pen. C. de pat. c. si de terra 6. de privil. c. tuis 29. in fin. de testib.*

VI.

Inventa lege inveniri solet fraus legi. *l. 28. de usu. l. ult. de usur. rei jud. l. ult. C. Mand. quod tamen non debet fieri. l. si quis patremf. §. is autem 3. ad Scrt. Macedon. l. qui test. 27. in fin. de probat. l. cum quis 37. §. Titia. de legat. 3. l. si quis inquilinos 112. §. ult. de Legat. 1. vid. l. ult. §. 3. ad Scrt. Welj. nec tam altimetur ex consilio, quam ex effectu. l. 3. §. quando. ubi Cujac. de jure fisci.*

VII.

Fraudatores habentur pro possessoribus. *cap. pro possessore 36. de R. Jur. in 6. quia pro possessore dolus est. l. qui dolo 131. de R. I. Wesembec. in parat. quorum bonorum. n. ult.*

IIX.

FRAUS & dolus nemini debent patrocinari. [Alii ita efferunt: fraudem propriam alleganti prodesse id non oportet. *l. transactione 26. C. de Transact. l. mercalem 5. C. de Cond. ob turp. caus. l. itaque fullo 12. ff. de furtis. cap. dictum 30. quest. 1. cap. intelleximus 7. de judic. cap. tua. 12. de Cleric. non resid. cap. sedes 15. cap. ex tenore 16. de rescript. cap. 2. de dolo. cap. 2. de cognat. spirit. cap. 1. de collus. de teg. cap. tuus. de usuris. Oldrad. consil. 257. num. 41. prope fin. vers. fraus insuper. Cravett. consil. 764. n. 6. Bald. consil. 76. Factum tale est. in fin. lib. 1. Menoch. de arbitrar. lib. 2. casu 182. n. 60. & consil. 121. n. 5. & consil. 136. n. 8. & consil. 198. n. 13. Covart. var. lib. 1. cap. 18.*

num. 5. Tiraquell. de retract. lig. §. 1. gloss. 9. n. 67. Cardin. Tusch. practic. concl. tom. 4. lit. F. concl. 474. per totam. Cardos. in praxi Judicum & Advocat. verb. dolus. n. 3.

IX.

FRAUDIBUS via non est aperienda, *l. in fundo 38. vers. constituimus. ibi: neque malitius indulgendum est. ff. de rei vendic. l. cum ii 8. §. si cum lis 20. ibi: ne circumvenitur oratio. ff. de transact. l. qui sub pre-textu 9. ibi: fraudibus esse obviandum. Cod. de SS. Eccles. cap. porro de divort. Clem. 1. de usur. Clem. 1. §. fin. de concess. prob. Lap. alleg. 55. n. 2. in princ. Calderin. consil. 294. vers. item si contrarium. aliâ 2. de rer. permutat. Butr. consil. 5. n. 2. & consil. 42. n. 2. Alex. consil. 2. num. 17. vers. non obstat. lib. 1. ubi limitat, dicens, non esse curandum quod aperiatur via fraudibus, si principaliter hoc non fieret, sed secundario, & occasionaliter in quandam potentiam consecutivam, & consil. 108. Viso. n. 3. & 4. lib. 4. Joh. de Anan. consil. 70. n. 2. ubi quod non est danda materia delinquendi, Cravett. consil. 764. n. 6. ubi quod, ut occurratur fraudibus, Jus admittit latam interpretationem, & facit dispositionem favorabilem, Gem. consil. 42. num. 11. vers. Est ergo istud. ubi quod argumentum & dispositio interpretativa rejicitur, ubicunque aperiatur via fraudibus, & dolo in præjudicium tertii, Petr. de Ancharan. consil. 99. Egregius, ac venerabilis, ubi quod fraudibus occurrendum est, & quod dicitur fieri fraus, quoties constitutio, vel lex per indirectum, & cautelam redditur elusoria. Feder. de Senis consil. 7. n. 5. vers. ista pars videtur, & consil. 93. n. 6. ubi quod in dubiis opinionibus illa est amplectenda, per quam fraudibus obviatur. Decianus consil. 4. n. 33. lib. 1. ubi quod ne dum via non est aperienda, sed occurrendum ne fiant fraudes, Card. Tusch. d. tom. 4. lit. F. concl. 475. per totam. Mar. Antonin. variar. resolut. lib. 1. resolut. 50. n. 31. & resolut. 62. n. 5. Carol. de Grassis de except. except. 13. n. 36. Steph. Gratian. discept. forens. tom. 5. n. 851. n. 12. & cap. 875. n. 5. Joh. Mar. Novar. quest. forens. lib. 1. q. 129. n. 5. Mangil. de imput. q. 183. n. 6. Modern. de supplicat. ad sanctiss. part. 1. cap. 10. num. 26. cum seqq.*

X.

FRAUDEM fraude repellere licet. *l. cum pater 77. §. Titio fratri 31. ff. de leg. 2. gloss. verb. malignantium. in cap. cupientes 16. de elect. in 6. Alciat. de presumpt. lib. 5. presumpt. 3. n. 37. cum seqq. Vinc. Caroc.*

in tr. de re furtiv. penes tertium reperta.
q. 4. n. 13. Franc. Molin. de rit. nupt. lib. 2.
p. 11. n. 25. add. *supr.* ax. 3. b. cap.

CAP. XXXVII. Frivolæ Objectiones & Exceptiones.

vide Objection.

De Frivolis excusationibus v. l. 1. 7. 8. 9. & 13.
C. de Excusat. ubi Welsch. parat. ff. n. 1. Clem. 1.
de sentent. Excomm.

CAP. XXXIIX. De Fructibus, Acces- sionibus.

Axioma I.

In quibusque fructibus producendis vel sola natura operatur, vel industria humana concurrat, ita tamen, ut natura prævaleat, illi sunt naturales.

Ratio: quia in his natura magis spectatur, quam industria humana. Exempla sunt in fœno, nucibus & omnibus fructibus sylvestribus.

II.

Quosunque fructus natura producit concurrente operâ humanâ quoad culturam & curam, & naturæ prævalente, illi sunt industriales. Quia in hisce plus videtur operari industria, quam natura, à principali autem debet fieri denominatio. Exempla sunt in vino, frumento, fœtu pecudum, &c.

III.

Quosunque fructus quis bonâ fide percepit & consumsit, illos irrevocabiter suos facit, l. 4. §. 2. ff. Fin. Reg.

Ratio consistit in bonâ fide, quæ tantundem præstat possidenti, quantum rei veritas domino vero l. 136. ff. de R. j.

Limita: ut procedat (1.) in judiciis particulatibus, e. gr. in rei vindicatione, non in universalibus, in his enim omne lucrum restituendum. (2.) in fructibus ante Litem Contestatam perceptis, non post eam, l. 22. C. de R. V. Modò postea possessor condemnatur, si res evincatur.

IV.

Quicunque fructus non ex ipsâ re, sed occasione rei percipiuntur, illi sunt Civiles; exemplo sunt pensiones ædium, der Milch, Zins & usuræ l. 34. ff. de Usur.

V.

Quicunque fructus sunt bonâ fide percepti, sed adhuc extant, illi cum prædio sunt restituendi. l. 22. C. de R. V.

Ratio: quia fructus extantes se habent per modum accessorii ad prædium: restituto igitur prædio tanquam principali, restituendi sunt fructus ut accessorium.

Limita: ut procedat, nisi tales fructus per tres annos possederim & sic usuceperim. Köppen in usu præd. Instit. obs. 13. n. 10.

VI.

Quicunque fructus sunt pendentes, seu nondum percepti (stehende Früchte) illi semper cum prædio restituendi, quia sunt pars fundi l. 44. ff. de R. V. Exemplo sunt poma nondum decerpta omnino restituenda. *conf.* Carpzov. P. 3. C. 31. Defin. 1.

Limita: ut procedat ita, si prius deductæ fuerint impensæ necessariae. Nam fructus non intelliguntur nisi deductis impensis.

VII.

Quò ipsò tollitur bona fides, eò etiam tollitur acquisitio fructuum, quia bona fides causa est acquisitionis fructuum. Hinc igitur postquam quis agnovit rem esse alienam, fructus non amplius acquirit l. 48. §. 1. ff. de A. R. D. Quod moribus hodiernis conveniens testatur Brunnem. ad l. 25. ff. de usur. in fin. Ita bonæ fidei possessor tenebitur etiam ad fructus percipiendos post scientiam rei alienæ, quia sic incipit esse in malâ fide.

IX.

Quicunque fructus vel jam percepti sunt, vel etiam honestè percipi potuerunt, illos omnes tenentur restituere malæ fidei possessores l. 33. ff. de R. V. quia nemo ex suo delicto sentire debet commodum, & imputet sibi malæ fidei possessor, quòd rem alienam detinuerit.

Limita: nisi subit aliquid, quod à malâ fide purget, sic enim à fructibus percipiendis quis excusatur. Mev. P. 8. Decis. 387.

IX.

Quoties quis tenetur ad rei restitutionem, cuius usus permissus ipsi non erat, toties omnia restituere tenetur, quæ occasione rei percepit.

Ratio: quia accessoria sequuntur suum principale. *arg.* §. 26. Inst. de Rev. Div.

Exempla sunt in malæ fidei possessore, l. 117. ff. de R. V. depositario l. 1. §. 24. ff. de pos. Creditore l. 14. ff. de condit. indeb. Mandatario l. 10. §. 2. ff. mand. Tutore l. 1. pr. §. 1. seqq. de tutel. & nation. distrib.

CAP. XXXIX. Frustra, Frustraneum.

Axioma I.

Frustra nihil debet positum intelligi; sed omnia verba debent aliquid operari. l. si quando 109. de Legat. 1. Nec est disputandum de rebus inanibus aut superfluis. Sichardus ad l. 1. C. Ne uxor pro marito. n. 3. incipit. Lex frustra disputatur. Imò nemo censetur, frustratorium actum celebrasse, Carpzov. 5. Resp. 97. 14. per l. 59. de V. O.

II.

Frustra fit, quod non relevat, Joh. Baptist. Costa de jur. & fact. scient. & ignor. inspect. 31. n. 2. vid. omnino Surd. 1. consil. 86. n. 17.

III.

Ars & natura frustratoria non admittit. l. hæc stipulatio 14. §. Divus 1. ut legat. nom. cav. Sic nec contrahentes ullam syllabam otiosam posuisse, præsumitur. post gloss. & alios, Goth. Anton. disput. feud. 6. th. 5. C.